Починаючи з січня 2015 року, за результатами реформування системи технічного регулювання, в Україні **відмінено обов'язкове застосування міждержавних (ГОСТ), національних (ДСТУ) та інших стандартів** щодо якості та інших вимог по усіх категоріях продукції.

Держава забезпечуватиме лише контроль за дотриманням норм виключно мінімальних показників безпеки, що встановлюються технічними регламентами та нормативно-правовими документами на певні категорії товарів, послуг, робіт.

Питання якості зараз віднесено до конкурентних переваг в умовах ринку, тому кожен виробник обиратиме сам, яким стандартам якості буде відповідати його продукція.

Завдання для споживачів – **навчитися свідомо обирати продукцію**, яка відповідає тим стандартам безпеки та якості, що задовольнять їх потреби.

Національні знаки відповідності, нанесені на упаковку, означають, що продукція відповідає вимогам мінімальних норм безпеки, які встановлені:

Національними технічними регламентами та іншими нормативно-правовими документами

В Україні

Директивами «нового підходу»* ЄС

В державах-членах ЄС

** Директиви нового підходу ЄС обмежують державне втручання у процес реалізації продукції, зводячи його до контролю лише обов'язкових показників безпеки*

ЗНАКИ МАРКУВАННЯ, ЯКІ ВКАЗУЮТЬ НА ПЕВНУ ЕКОЛОГІЧНУ ХАРАКТЕРИСТИКУ ПРОДУКЦІЇ

Органічна сертифікація продукції відноситься до добровільних видів сертифікації сировини рослинного або тваринного походження, харчових продуктів, косметичних засобів, текстилю.

Органічні стандарти встановлюють правила ведення сільськогосподарського виробництва, суттєво обмежуючи застосування агрохімії, виключаючи вміст трансгенної продукції (ГМО), обмежуючи негативні впливи на довкілля протягом усіх етапів виробництва. У тваринництві основна увага приділяється кормам та умовам утримання тварин.

При виробництві органічних продуктів заборонено використовувати ароматизатори, консерванти, харчові домішки тощо ненатурального походження. До заборонених способів обробки готової продукції відносяться рафінування, мінералізація та інші прийоми, що знижують поживну цінність продукту.

НАЙБІЛЬШ ПОШИРЕНІ В УКРАЇНІ ЗНАКИ ОРГАНІЧНОГО МАРКУВАННЯ РІЗНИХ СЕРТИФІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ, ЩО КЕРУЮТЬСЯ ОРГАНІЧНИМИ СТАНДАРТАМИ:

Знаки, що підтверджують відповідність продукції вимогам, затвердженим Постановою щодо органічного виробництва Ради ЄС № 834/2007

ЄС та інші країни

Німеччина

Знаки органів сертифікації, що підтверджують відповідність продукції вимогам базових міжнародних органічних стандартів IFOAM

Україна — Франція — Італія — Швеція

International Federation of Organic Agriculture Movements (IFOAM, укр. – Міжнародна федерація органічного сільськогосподарського руху) – провідна міжнародна неурядова організація, яка об'єднує понад 800 організацій у 120 країнах світу та 1,9 мільйона органічних фермерських господарств. Має власну систему стандартизації та акредитації органів органічної сертифікації

ОЦІНКА ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ ПРОДУКЦІЯ З ПОЛІПШЕНИМИ ЕКОЛОГІЧНИМИ ХАРАКТЕРИСТИКАМИ

Екологічно сертифікована продукція є більш безпечною і відповідає високим стандартам якості. Знайти таку продукцію можна за допомогою спеціальних знаків екологічного маркування. Кожна країна або декілька держав (регіон) мають власні знаки екологічного маркування, які об'єднані тим, що належать до добровільних екологічних сертифікаційних систем, згідно ISO 14024.

Екологічна сертифікація та маркування, що ґрунтуються на визначенні переваг продукції відносно її впливу на стан довкілля та здоров'я людини

Виробники, які поважають споживача та прагнуть отримати додаткові конкурентні переваги, виробляють продукцію із дотриманням добровільних стандартів, що більш вимогливіші щодо показників безпеки та якості, ніж державні загальнообов'язкові норми.

Чи відповідає продукція добровільним стандартам, визначають експерти організацій, які мають відповідну акредитацію згідно вимог національних чи міжнародних стандартів. У разі, якщо продукція успішно пройшла добровільну сертифікацію, її виробник отримує сертифікат та право на застосування певного знаку екологічного маркування.

Система добровільної екологічної сертифікації продукції в Україні, як і в усьому світі, відповідає вимогам міжнародного стандарту ISO 14024 і дозволяє визначити продукцію з поліпшеними характеристиками відносно її впливу на стан довкілля та здоров'я людини.

Для виробництва всього того, що ми споживаємо, необхідний величезний об'єм природних та енергетичних ресурсів, багато з яких не відновлюються. І можливість зберегти планету для майбутніх поколінь хоча б в тому стані, що є зараз, залежить від того, яким чином ми ці ресурси будемо споживати.

До того ж, будь-який продукт, який ми споживаємо, певним чином впливає на наше здоров'я. Щоб не завдати шкоди організму, необхідно дізнаватися про склад продукту, показники безпечності сировини інгредієнтів чи матеріалів та технологію виробництва.

Стале споживання дає нам можливість задовольнити свої потреби, обмежуючи негативні впливи на стан довкілля та здоров'я людини, при цьому раціонально використовуючи природні ресурси для нас і майбутніх поколінь.

Попит стимулює пропозицію. Тому, обираючи товари та послуги з поліпшеними екологічними характеристиками, ми підтримуємо відповідальних виробників та інноваційний розвиток технологій різних галузей, турбуючись про стан довкілля та власне здоров'я.

ЗНАКИ ЕКОЛОГІЧНОГО МАРКУВАННЯ ЗГІДНО МІЖНАРОДНОГО СТАНДАРТУ ISO 14024

Україна — Країни ЄС — США — Канада — Німеччина

Екологічні сертифікації підлягають майже усі групи товарів і послуг, за виключенням лікувальних препаратів та медичного обладнання.

Північні країни ЄС — Росія — Швеція — Тайвань — Сингапур — Японія

ПРИКЛАДИ ПОРІВНЯНЬ ОКРЕМИХ ДЕРЖАВНИХ НОРМ ТА ВИМОГ ЕКОЛОГІЧНИХ КРИТЕРІЇВ НА ПЕВНІ КАТЕГОРІЇ ПРОДУКЦІЇ

ХАРЧОВІ ПРОДУКТИ. Заборонені харчові домішки

Згідно державних норм (для усіх категорій продукції)	Згідно вимог екологічних критеріїв (на прикладі м'ясо-молочної продукції)
Баранина: E-105, E-121, E-123, E-126, E-130.	**Баранина:** E-102, E-103, E-104, E-107, E-110, E-121, E-122, E-123, E-124, E-125, E-126, E-128, E-131, E-133, E-142, E-152, E-154, E-160f, E-161a, E-161d, E-180, E-182. **Консерванти:** E-209, E-213, E-214, E-215, E-216, E-217, E-218, E-219, E-225, E-226, E-228, E-229, E-230, E-231, E-232, E-233, E-235, E-237, E-238, E-239, E-240, E-241, E-252, E-263, E-264, E-281, E-282, E-283. **Антиоксиданти:** E-303, E-309, E-310, E-311, E-313, E-314, E-318, E-323, E-324, E-325, E-328, E-329, E-343, E-344, E-351, E-352, E-358, E-368, E-375, E-390, E-391. **Стабілізатори:** E-403, E-405, E-419, E-429, E-430, E-431, E-443, E-446, E-462, E-465, E-478, E-491. **Підсилювачі смаку:** E-623, E-624, E-625, E-627, E-629, E-631, E-635. **Емульгатори:** E-503, E-508, E-579.
ЛИШЕ 5!	**ПОНАД 90!**

РІВЕНЬ ЗАБРУДНЕННЯ РОСЛИННОЇ ОЛІЇ СПОЛУКАМИ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ ТА РАДІОНУКЛІДАМИ ЗГІДНО ДЕРЖАВНИХ НОРМ / ЕКОЛОГІЧНИХ СТАНДАРТІВ

Вимоги державних норм та екологічних критеріїв щодо вмісту токсичних сполук металів у рослинній олії

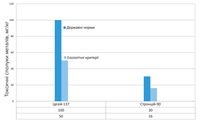

Вимоги державних норм та екологічних критеріїв щодо вмісту радіонуклідів у рослинній олії

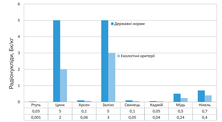

ЛАКОФАРБОВІ МАТЕРІАЛИ

Вимоги екологічних критеріїв		
Деякі з речовин, використання яких обмежено у виробництві ЛФМ		
ЛАВ	Важкі метали	Діоксид титану
Розчинники	Сполуки ізотиазолонів	Фталати
Речовини за їх фазами різниці	ЛОС	Озоноруйнуючі речовини

Вимоги до виробництва	Вимоги до готової продукції
Вільна вологостійка показників обсяг: - викиді при виробництві складових - викиді на підприємстві - утворення відходів	Недопустимі класифікації в ЛФМ: - токсичні - небезпечні для довкілля - канцерогенні - дані на подразнюючі - вибухонебезпечні
Вимоги до тари	Інформація для споживача та маркування
- Придатність тари для переробки без обробки, що перешкоджає переробці - Без вмісту сполук важких металів - Наявність маркування щодо походження матеріалу	- Заборонається використання маркування, що може ввести в оману споживача - Маркування містить інформацію щодо дати збирання, застосування, способів утилізації або видалення ЛФМ

МИЙНІ ЗАСОБИ

Державні норми

- ► Ступінь біорозкладання ПАР: 60-70% за 28 діб
- ► Обмеження щодо кількості фосфоровмісних сполук (фосфатів, фосфанатів)

Вимоги екологічних критеріїв

- ► Понад 40% інгредієнтів – природного походження
- ► Без вмісту: речовин I, II та III класу небезпеки; речовин згідно переліку (67) – за їх фазами ризику; озоноруйнуючих та фосфоровмісних речовин
- ► Ступінь біорозкладання ПАР – понад 80%
- ► Регламентування рівня токсичності продукції – обчислення CDVtox
- ► Обмеження по вмісту ароматизаторів із встановленого переліку, ЛОС, точка кипіння яких понад 150 °С, цеолітів
- ► Придатність упаковки до переробки

* *0,5 г в дозі порошку або 0,3 г – для миючих засобів*

Хоча в Україні діють чіткі правила застосування екологічного маркування, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 18.05.2011 № 529, окремі виробники порушують їх, тим самим порушуючи ще і правила добросовісної конкуренції та права споживачів, наносячи на продукцію оманливі твердження чи маркування екологічного змісту у формі:

а) **позначок чи логотипів,** що натякають на екологічність продукції, але при цьому не підтверджені органом сертифікації;

б) **неперевірених надписів**, такі як «екологічно чистий», «екологічно сприятливий», «не забруднюючий», «сприятливий для ґрунту», «зелений», «сприятливий для природи» тощо.

УВАГА! ПСЕВДО ЕКО!

Згідно вимог чинного законодавства, застосовувати будь-які твердження про екологічні переваги продукції дозволяється лише на підставі органічного чи екологічного сертифікату. Тому, щоб бути впевненим, чи насправді Вам пропонують більш якісну продукцію, вимагайте у продавця сертифікат, що підтверджує задекларовані переваги.

У такому сертифікаті має бути обов'язкове посилання на органічний стандарт або ISO 14024 (ДСТУ ISO 14024). Інші сертифікати чи висновки про оцінку відповідності не замінюють цих сертифікатів і не підтверджують екологічні переваги продукції.

Якщо Ви ПОБАЧИЛИ ПРОДУКЦІЮ, марковану з порушенням правил екологічного маркування, будь-ласка, повідомте про це на електронну адресу: INFO@GPP.IN.UA

Виставка «Стале споживання для сталого розвитку України» створена в рамках проекту «Стале споживання – шлях до збереження навколишнього природного середовища та покращення якості життя».
Проект впроваджується за підтримки Програми розвитку ООН в Україні.
Виконавець проекту: Всеукраїнська громадська організація «Жива планета».
Розробник: Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування.